

Các anh chi. Dh thân mến,

Được đọc các bàn luận và phân tích tỉ mỉ thật là thích thú, xong tôi không khỏi tự hỏi (dù chưa tìm ra trả lời) đó là sự thật hay chỉ là một trong những mẫu giải thích (modèle explicatif) (không dám cả gan gọi đó là lý thuyết hay giả thuyết ☺) vì :

1/ sự tuần hoàn của lý nhân duyên có luôn luôn theo thứ tự và chậm rãi tuần hành như thế ấy không ? hay là ô- ạt trong không đầy một sát na (như anh NP nói)... và khi đã vào " đường lối tập khí " (nhớ lại file trong mẫu đối-thoại của anh NTB với Sư Cô Trí Hải) thì khó cắt xén đúng chỗ để thoát ra. Và nếu cắt được chắc cũng chỉ lâu lâu, tùy duyên, chứ không thể nào bảo đảm thường xuyên mỗi khi.

(Vô minh, hành, thức, danh-sắc, lục nhập, xúc, thọ, Ái, thủ, hữu, sanh, Lão-Tử...)

Tôi lắm cảm tự hỏi mình thọ trước hay xúc trước ? Khi ta nghe một âm thanh, một bản nhạc hay lời lẽ ta cảm thấy dễ chịu, ta cảm thọ (sensation). Và đây nhớ lại bài giảng của anh Thiện ngày nào, ta có thể thọ qua 3 cách lạc, khổ, không lạc không khổ.

Khi các âm thanh hay ý nghĩa đó động vào tâm thức thì ta cảm xúc (émotion) và bật cười hay rướm mắt cảm động. Tức Xúc là Thọ đã được biến thái bởi các lăng kính Tưởng, Tình, ký ức, thành kiến chồng chất bên trong (theo sách giảng Thầy Trí Siêu)

Do đó, tôi thoáng thấy nhận thức Tánh Không để phá ngay hay xả bỏ gốc Vô Minh có lẽ hợp lý và hữu hiệu hơn chăng ? giống như lời Thầy Thanh Từ khi đề cập lối thiền số tức quán, dù đó là phương tiện giúp ta buổi ban sơ để tránh tâm viên ý mã, xong trong đời sống hiện tại, ta không thể nào cả ngày ngồi đếm hơi thở chẳng làm ăn, tìm kế sinh nhai gì cả, chi bằng chỉ luôn chánh niệm " Mạng sống trong hơi thở " mà hiện tiền. Y như Lục Tổ vác gậy nhắc nhở các đệ tử toạ tâm hơn là chỉ toạ thân.

2/ Âm dương điều hoà :

Sau những nhận xét của anh NTB về 2 khuynh hướng "cộng trừ" hay động tịnh, phe chủ nghĩa can thiệp (interventionnisme) bành trướng (expansionnisme) và phe xả bỏ, tôi thấy rất thích thú.

Không cần biết ai hơn ai thua (không phê phán) nhưng thay vì cảm thấy đối chọi, cách nhìn đôi thế ấy giúp ta có lối thoát khi một trong 2 con đường có thể bị tắc nghẽn, bí lối (impasse) : ta chỉ cần tránh cái ngược lại, thì cũng ví như tương-đối ta làm việc ấy.

Ví dụ khao khát đi tìm Chân Lý hay Ánh Sáng, nếu chưa ai biết thật sự như thế nào, chưa ai có dịp nhìn thấy, chỉ sợ ta đi bắt bóng mà thôi, và lại có thể tăng thêm ngà mạn, nên thà ngày qua ngày, ta lẳng lẳng cố gắng tránh bóng tối, u minh mà như thế, tiến lại gần cái Thiện (vì mặc dù không biết thế nào là cái Thiện tuyệt đối, ta cũng biết được phần nào cái Ác để tránh)

3/ Chân Không, Phật tánh, Tánh biết, Ông Chủ, bản lai diện mục, chân tâm, cái hằng tri hằng giác, cái biết buổi ban sơ, cái sờ sờ ☺ v v

Dĩ nhiên, cũng xin mạng phép lập lại những lời của Bổn Sư, Thầy Tổ, các thầy cô, các sư huynh, sư tử, sư muội (xí muội) các anh chị dh, không phải để lấy le ☺ mà cùng nhau chia xẽ để học hỏi

Đúng là Kinh Lăng Nghiêm dạy ta cách đoán nhìn Chân Tâm và các Tánh Biết có sẵn buổi ban sơ

Nhờ đó ta tránh theo trần cảnh mà nhận thức các tánh bên trong (bội trần hiệp giác), mà ta tập lắng nghe yên lặng qua âm thanh ồn-ào, mà ta nhìn thấy khoảng trống giữa đồ vật, mà ta nhận thức không gian bao trùm các vì sao trên trời, và Tánh Không trùm cả mọi vật mọi pháp... không thiện không ác, chỉ như thế ấy, không luận bàn...

Tổ Trúc Lâm dạy ta cái gì cuối cùng xả bỏ không được là chính ông chủ của mình

Thầy Thanh Từ dạy ta nhận thức khoảng biết giữa 2 vọng niệm, khi vọng niệm trước vừa dứt và trong khi vọng niệm sau dấy lên, cái có mặt sờ sờ đó là ông chủ của mình, trong khi các khách đến rồi lại đi

4/ Chương trình tâm linh (programme, processus, software ...) (cảm ơn Thầy PH)

Quá trình ngũ uẩn hay Lý Nhân Duyên có lẽ đó chỉ là một lối giải-nghiã hay tiểu luận hay Lược Khảo một cách giáo-khoa sự việc. Tôi thầm nghĩ có lẽ những tiến trình của mỗi chúng ta khác nhau đôi chút. Có lẽ ta không nên xem các giai-đoạn tiến trình của mỗi người đều như nhau (ví dụ sau danh từ thọ, xúc, ái, thủ v v thật ra không ai hoàn toàn giống ai : cái thọ của tôi chưa hẳn là cái thọ của anh vì tôi ngu si hơn anh... cái ái của anh chắc chắn không phải cái ái như tôi vì anh lãng mạn hơn tôi...) mà cần phải nhìn trọn vẹn cả hành trình, nội kết, ảnh hưởng, tánh nết, nghiệp, tập khí v v ... tức cả cái chương trình tâm linh với các lăng kính

của từng người : Programme của anh có nhiều công dụng, "cơ năng," "hàm số hiệu" "hàm số ẩn" v v không ? có bug, có virus không ? có gút mắc không ? nhờ đó tôi mới đoán hiểu anh đôi chút, nhưng lại kèm qua chương trình, các lãg kính nhận thức của tôi... úi chà, sao mà rắc-rối thế ☺ ?

5/ Mong anh TLHải vui lòng giải thích rõ ràng thêm những gì anh biên để được cùng nhau học hỏi vì có những danh từ phật học xem có mòi hấp dẫn quá ;-))

Thân kính,

TMD